

Uppföljning av elevhälsoarbetet Alströmergymnasiet Läsåret 2021-2022

Beslutande instans: KUN
Datum för beslut: 2022-05-18 § x
Diarienummer: 2022.092.653 KUN

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Den samlade elevhälsans åtgärdande insatser.....	3
2.1.	Övergång mellan skolformer.....	3
2.2.	Förbyggande och hälsofrämjande insatser.....	4
2.3.	Elevhälsans medicinska insatser.....	6
3.	Fokusområden för elevhälsan avseende läsår 2022/2023.....	6

1. Inledning

Elevhälsans omfattning regleras i 2 kap 25 § skollagen. Där anges att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Elevhälsan på Alströmergymnasiet är organiserad under sektor 1. Kultur- och utbildningsnämnden har i årsplanering över det systematiska kvalitetsarbetet fastställt (KUN 2021-06-15 § 77) att uppföljning av elevhälsoarbetet ska genomföras läsårsvis. Nedan sker uppföljning av elevhälsoarbetet vid Alströmergymnasiet avseende läsåret 2021/2022.

2. Den samlade elevhälsans åtgärdande insatser

Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet vid Alströmergymnasiet tar sin huvudsakliga utgångspunkt utifrån insatser inom tre olika områden. Det första området rör den information om eleverna som ges vid överlämningar från grundskolan till elevhälsans personal inför att eleverna börjar på Alströmergymnasiet. Det andra området handlar om behov som identifieras på respektive sektorer löpande under året och det tredje området handlar om behov som framkom i samband med rektorernas årliga uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet.

2.1. Övergång mellan skolformer

Överlämningar till Alströmergymnasiet sker från kommunens samtliga grundskolor. På Alströmergymnasiet finns det en särskild utsedd *övergångssamordnare* (en av specialpedagogerna) som har det övergripande ansvaret för överlämningar till gymnasiet. Samordnarens uppdrag är att fungera som en länk mellan grundskola och gymnasiet. I samordnarens uppdrag ligger också att delta i möten med elever, vårdnadshavare, lärare och elevhälsopersonal på grundskolan. Den allmänna pedagogiska överlämningen sker enligt ett fastställt årshjul och det är Alströmergymnasiet som ansvarar för att bjuda in grundskolorna. De elever som är i behov av en tidigare överlämning faller in under det som

kallas *trygga överlämningar*. Denna överlämning riktar sig till de elever som är i behov av en trygg överlämning inför att de ska börja gymnasiet. Det rör sig om elever som idag har stora anpassningar i grundskolan. Det kan till exempel handla om elever som läst i särskild undervisningsgrupp, haft anpassad skolgång eller problematisk skolfrånvaro. Syftet är att förebygga skolmisslyckande och eventuella avhopp från gymnasiet. Den medicinska överlämningen sker mellan skolsköterskorna på grundskola och Alströmergymnasiet.

Arbetet med överlämningar från grundskolan/ grundsärskolan till gymnasieskolan/gymnasiesärskolan inför läsåret 2021/2022 har kunnat genomföras enligt plan även om vissa möten med grundskolan/ grundsärskolan fick hållas digitalt då dessa överlämningar ägde rum hösten 2020 eller våren 2021 då samhället fortsatt befann sig i en pandemi.

Alströmergymnasiet arbetar aktivt med att förbereda mentorer och arbetslag på de nya elever som kommer till skolan så att personalen kan möta eleverna på såväl individ- som gruppnivå utifrån behov som framkommit vid överlämningar. Denna insats vilken främjar så väl den förbyggande som det hälsofrämjande arbetet kallas "Den goda starten". Det handlar om både elevernas kunskapsmässiga och sociala förmågor men kan även innefatta medicinsk information. Denna kunskap om eleverna ligger till grund för arbetslagen och elevhälsan när de planerar för att ta emot eleverna vid terminsstart. Arbetet med "den goda starten" innefattade läsåret 2021/2022 även föreläsningar för samtlig personal på uppstarts dagarna i augusti av skolkuratorerna som föreläste om sociala relationer, specialpedagoger som pratade om extra anpassningar, elevhälsochef som informerade om skolans drogpolicy och fältsekreterare som gick igenom aktuell forskning om droger och olika preparat. Under höstterminen var även Polis och fältsekreterare ute i klasserna (åk 1) och pratade under rubriken "Attityder till droger".

Utvärderingar visar att arbetet med "Den goda starten" varit positiv. Detta har dels framkommit i hälsosamtal med eleverna samt även när elevhälsan följt upp denna insats med arbetslagen.

2.2. Förbyggande och hälsofrämjande insatser

Under läsåret 2021/2022 har de särskilda fokusområdena inom det förebyggande och hälsofrämjande arbetet utgjorts av skolans fortsatta arbete med att öka kunskapen om *extra anpassningar, ledning och stimulans* samt *ungas relationer*. Med *ledning och stimulans* avses skolans kompensatoriska uppdrag. Innebörden av detta är att skolan har ett uppdrag att uppväga skillnader i elevers olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen och att alla elever, oavsett om man har "lätt" eller "svårt" för sig, ska stimuleras så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Detta arbete har skett genom gemensamma strukturerade samtal mellan elevhälsans personal, mentorer och arbetslag. Utöver detta har elevhälsan varit ute i klasser och arbetat med elever rörande dessa fokusområden.

Skolkuratorerna har särskilt arbetat med fokusområdet *ungas relationer* och vilka konsekvenser pandemin haft på detta. Skolledningen har sett en ökning av antalet kränkingsärenden vilka möjligen kan vara en konsekvens av pandemin och att tiden med distansundervisning läsåret 20/21 gjorde att gemenskapen i klasserna och elevernas träning i socialt samspel blev lidande. Skolkuratorerna har haft föreläsningar för elevhälsan och lärare om ungas relationer och även jobbat i klasser. Ämnet *ungas relationer* är något som skapat intresse och engagemang hos eleverna och ett samarbete har även skett med mentorena kring detta.

Stödfunktionen Plattformen är en förebyggande och åtgärdande insats för elever. Insatser vänder sig till ungdomar där man antingen redan på förhand vet att stöd behöver sättas in på individnivå eller där det under terminen framkommer att behovet av stöd är mer omfattande än vad som är möjligt att genomföra inom ramen för extra anpassningar i ordinarie klassrumsmiljö. En viktig del i att detta arbete faller väl ut är att det sker i nära samarbetet mellan Plattformens personal, speciallärare och specialpedagogerna samt att Plattformens lokal ligger i anslutning till specialpedagogernas/ speciallärarens studieåge. Detta möjliggör att det finns många möjligheter till möten och samarbeten mellan personalen där man tar tillvara på varandras kompetens. Den fysiska placeringen av Plattformen ger också en hög grad av tillgänglighet för eleverna vilket möjliggör att stöd och hjälp kan ges till fler elever. Antalet elever som får stöd på Plattformen varierar över året och ligger överlag på liknande nivåer som under tidigare år.

För elever med ett omfattande behov av stöd och anpassningar utarbetas åtgärdsprogram och rektor fattar utifrån en analys av utredningsresultatet beslut om lämpliga insatser. Arbetet med åtgärdsprogram har skett i samma omfattning som tidigare år och skolledningen kan inte se någon tydlig ökning eller minskning av antalet åtgärdsprogram. Det flesta av eleverna som behöver stöd hamnar inom ramen för extra anpassningar. För flera av eleverna med behov av extra stöd för att nå målen har lovskolan inneburit en möjlighet att få individuellt stöd.

Arbetet med de kompetenshöjande insatserna på skolan kring fokusområden ledning och stimulans och extra anpassning har sett lite olika ut på sektorerna. På ett par av sektorerna har elevhälsan under ledning av specialpedagog haft samtal och diskussioner med arbetslagen utifrån olika "case" som presenterats. Dessa samtal har upplevts givande och ökat kunskapen om och förståelsen för hur dessa begrepp kan ta sig uttryck i det dagliga arbetet med eleverna på individ- och gruppnivå. På en sektor har två arbetslag under specialpedagogens ledning arbetat med Skolverkets moduler för kollegialt lärande som heter "Specialpedagogik för gymnasieskolan".

En framgångsfaktor vi ser på Alströmergymnasiet när det handlar om det hälsofrämjande och förebyggande arbetet är det nära samarbete som elevhälsan har, dels inom elevhälsan, men också med mentorer, undervisande lärare och arbetslagen på skolan.

En utmaning som finns när elevhälsan och arbetslagen möts för att samtala om elever är att det kan finnas förväntningar på att elevhälsan skall "lösa problem". För att skapa ett lärande samtal som blir konstruktivt och bjuder in till pedagogiska diskussioner har flera av elevhälsoteamen valt att lyfta fram olika teman i mötet med arbetslagen. Exempel på

teman har varit stress, kränkningar och extra anpassningar. Detta har upplevts givande från såväl elevhälsoteamen som arbetslagen.

2.3. Elevhälsans medicinska insatser

Enligt basprogrammet för elevhälsans medicinska insats ska skolsköterskorna erbjuda hälsosamtal till samtliga elever under deras första år på gymnasiet. Syftet med hälsosamtalen är att stärka elevens hälsa och tidigt upptäcka elever som behöver stöd för att fullfölja sina studier. Läsåret 2021/2022 har samtliga elever i åk 1 blivit erbjudna hälsosamtal och samtalen har genomförts enligt fastställd plan med en mycket hög närvaro och delaktighet av eleverna. Den kunskap om en elevs hälsa som framkommer under hälsosamtalen ligger till grund för insatser på såväl individ- som gruppnivå. På individnivå kan vidare insatser handla om remiss till vårdcentral, uppföljande samtal och kontroller av skolsköterskan eller att eleven får stöd av specialpedagog eller skolkurator. Under läsåret 2021/2022 har skolsköterskorna sett ett ökat behov av att remittera elever vidare till vårdcentral och de har även haft fler uppföljande samtal på individnivå. Ökningen av antalet remisser och uppföljande samtal har främst rört att skolsköterskorna identifierat fler elever där det föreligger oro kring t. ex ätstörning, sexuell hälsa, stress och sociala relationer.

På gruppnivå återger skolsköterskan en oidentifierad sammanställning av de hälsosamtal som skett i en klass till sitt elevhälsoteam (bestående av rektor, skolkurator, specialpedagog och skolsköterska). Utifrån en gemensam analys av elevhälsoteamet återges sedan resultatet till mentorerna och/eller arbetslaget och eventuella insatser på gruppnivå planeras gemensamt. Exempel på insatser som genomförts på gruppnivå av skolsköterska och skolkuratorer under 2021/2022 är samtal om sociala relationer, värdegrundsarbete, information om likabehandling, trivsel och trygghet och skolans arbete vid kränkningar.

3. Fokusområden för elevhälsan avseende läsår 2022/2023

Alströmergymnasiet kommer även framöver att fokusera på insatsen "Den goda starten" samt fokusområdena *ledning och stimulans* och *extra anpassningar*. Detta är ett arbete som pågått under ett par läsår och skolledningen ser att det är angeläget att fortsatt ha fokus på dessa områden. Därutöver kommer ledningen ta lärdom av och vidareutveckla de strukturerade och tematiska mötena mellan elevhälsan och arbetslagen som initierats under läsåret 2021/2022. Skolkuratorerna kommer att arbeta vidare kring ungas relationer och gå ut i fler klasser kring detta angelägna tema. Elevhälsans olika professioner kommer

även att vara involverade i att tillsammans med lärare implementera de nya skrivningarna som gäller från och med höstterminen 2022 kring undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer samt de förtydliganden som görs i läroplanen om skolans jämställdhetsuppdrag.

Rutinen och den efterföljande ärendegången som idag används när mentor upplever oro för en elevs måluppfyllelse, mående eller frånvaro kommer att digitaliseras. Denna förändring kommer troligen att underlätta hanteringen för mentorerna och även medföra en snabbare hantering när det gäller att signalera behov av stöd från elevhälsan kring en elev.

Ytterligare insatser kommer att införas men vad de ska ha för fokus bestäms i ett senare skede (juni/augusti) när respektive rektor hunnit analysera sin sektors resultat kring måluppfyllelse och då skolan fått ta del av resultatet från Skolinspektionens elevenkät. Sommarskolan som hade mycket fina resultat på elevernas måluppfyllelse 2021 planeras att genomföras med liknande upplägg och omfattning i juni 2022. Lovskola på övriga lov läsåret 2022/2023 planeras för i samma omfattning som innevarande läsår.